

[Vagn Bro.]

dette saaledes er Tilfældet for alle Embedsmænd, ser jeg ingen Grund til, at der skal indtages en Særstilling med Hensyn til Dommerne. Jeg gaar ogsaa her ud fra, at vi i denne Forsamling først og fremmest drøfter Forholdet under Hensyntagen til Statens Tarv, og naar dette er Tilfældet, er der efter min Mening ingen Grund til at opretholde en Lovgivning, hvorefter Staten ikke kan drage Nytte af de bedste Mænd ogsaa blandt Dommerne i det givne Tilfælde; og at Dommerne med deres specifikke Uddannelse, med deres særlige Adgang til at øge deres Fond af Menneskekundskab er vel egnede til at staa i Spidsen for de fleste Ministerier og for Justitsministeriet i Særdeleshed, er formentlig udenfor al Tvivl. Det er derfor ogsaa for mig saare forstaaeligt og naturligt, naar det i Bemærkningerne til nævrende Lovforslag siges,

„at en tilsvarende Regel, hvorefter Konstitutionstiden i en Dommerstilling ved Lov er indskrænket til et Aar, er ukendt i andre Landes Lovgivning“.

Vel skal jeg for min Part være den sidste til at sige, at vi ikke her til Lands paa bestemte Omraader kan give særegne Regler, men Stillingen i de forskellige civiliserede Lande netop paa et Omraade som dette, hvor Modstanderne af Forslaget siger, at her er Tale om at krænke Domstolenes Uafhængighed, har dog overmaade stor Betydning. Jeg maa da ogsaa i saa Henseende gøre opmærksom paa, at denne Bestemmelse, altsaa Retsplejelovens nuværende § 44, der af Ændringens Modstandere noget nær gøres til et Kærnepunkt i vor nuværende Lovgivning, ingenlunde er blevet opfattet saaledes af de tidligere, i forrige Aarhundrede virkende store Proceskommissioner, idet disse slet ikke har behandlet et saadant Forhold, at forskellige Dommerstillinger uden for Tilfælde af Sygdomsforfald ikke kan holdes besat ved midlertidig Beskikkelse udover et Aar. Jeg kan saa udmærket forstaa, at dette ikke har været Tilfældet; thi det vilde jo ikke alene i Forholdet Dommere—Ministre, men ogsaa i et hvilket som helst andet Forhold, der medfører, at en Dommer skulde bruges til Statens Fordel i et offentligt Hverv, kunne medføre, at Staten maatte gaa Glip af den paagældende Mands Evner, nemlig naar han ikke for et muligvis meget kort Hvervs Skyld vilde give Afkald paa sit Embede. Nu vil vel ingen bestride, at et saadant Standpunkt vilde være forkert, naar det paagældende Em-

bede ved Konstitution kunde blive passet paa en fuldt ud betryggende Maade, og nogen Ængstelse for, at dette ikke skulde blive Tilfældet efter det foreliggende Forslag, er der slet ikke Grund til at nære, thi dette Forslag tager ingenlunde — og det vil jeg gerne have Lov til at sætte en Streg under — Sigte paa at ændre i den bestaaende § 44's Grundregel, nemlig den, at Ledighed i en Dommerstilling ved Indehaverens Død eller Forflyttelse, altsaa den normale Maade, hvorpaa en saadan Ledighed kommer til at foreligge, ikke kan fortsættes paa den Maade, at der kan ske Konstitution udover et Aar. Det er en god Regel, og det er sikkert den Regel, man har ønsket at lovfæste. Det er den Regel, der paa et Hovedpunkt vil være i Stand til paa et vigtigt Omraade at værges Domsmagten mod Vilkaarlighed fra Administrationens Side. Men det er her som i alle Livets Forhold, at man skal afholde sig fra at forfalde til unødigt Principrytteri, der uden at gavne Hovedprincippet kan gøre Skade, og det gør man ikke, hvis man modsætter sig dette Lovforslag. Thi dette Forslag gaar ikke ud paa i de normale Tilfælde at lade Embedsledighed i et Dommerembede ordne ved Konstitution udover et Aar, det gaar ud paa, at i de *ganske særlige* Tilfælde, hvor det offentlige, normalt jo for en kortere Tid, har Brug for en Dommer, vil ved Hjælp af en Række Garantier hans Embede kunne holdes besat ved Konstitution, saaledes at han ikke tvinges til enten at afstaa sit Embede eller at sige nej til det formentlig vigtige Hverv til Gunst for selve Staten.

Der er ikke Tvivl om — og det skal jeg for min Part ikke undlade at omtale —, at det, der har foranlediget dette Lovforslag og altsaa har aabnet Øjnene for den uheldige Affattelse af den nuværende § 44 i Retsplejeloven, er det Forhold, at Justitsministeren, hvis denne Paragraf ikke ændres, enten maa frasige sig sin Stilling i Byretten, hvortil han udnævntes af den tidligere Justitsminister, eller ogsaa maa forlade den Stilling, han i Øjeblikket beklæder med fuld parlamentarisk Berettigelse. Det forekommer mig, at det vilde være ganske urimeligt at bringe den højtærede nuværende Justitsminister i denne Situation.

Maa jeg lige i denne Forbindelse gøre en Indskudsbemærkning. Der er fra forskellige Sider blevet sagt, at det er urimeligt, at Lovforslaget kommer frem med dette specifikke Tilfælde for Øje. Der maa jeg rigtignok sige, at det er netop paa den